

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

Datum 19. 5. 2023

AKTUÁLNÍ VÝVOJ VÁLEČNÉHO KONFLIKTU NA UKRAJINĚ

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zcela zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

- 1. Situace se v posledních dech mění především u Bachmutu, co lze za tím hledat? Mohlo by jít už o nějakou fázi protiútoků Ukrajiny či o snahu vázání nepřátelských sil, které mohou chybět jinde? Jak složitá je situace v místě pro Ukrajinu, Rusko? Jak moc bitvou o Bachmut ztratili/získali? Co by získáním Bachmutu jedna či druhá strana získala?**

V Bachmutu a jeho nejbližším okolí se řadu měsíců odehrávají prudké boje s velkými ztrátami na životech a materiálu na obou stranách. Výsledkem jsou však minimální územní zisky, čítající jen několik stovek metrů, maximálně pár kilometrů, které však ani jedna strana nedokáže dlouhodobě udržet a získat nad nimi plnou vojenskou kontrolu. Jedná se o lokální střet vysoké intenzity, který ale nic nemění na faktu, že v celé délce frontové linie sledujeme konflikt, který má stále charakter poziční opotřebovací války, který lze částečně připodobnit bitvě u francouzského Verdunu, v období 1. světové války. Obě strany jsou si vědomi, že tento způsob vedení konfliktu je vysoce vyčerpávající a dlouhodobě neudržitelný. Pořád však platí, že výsledek bojů u Bachmutu má minimální strategický dopad na celý konflikt. Snad jen, pro Rusko se může jednat o území představující jednu ze vstupních cest do oblasti Donbasu, přesněji řečeno směrem do oblastí Doněck a Luhansk, na které si Rusko činí teritoriální nárok. Pro Ukrajinu se pak jedná o místo, která má symboliku v rámci odporu proti ruské agresi.

To, jak se bude situace v této oblasti dále vyvíjet, bude záležet především na úrovni komunikace a koordinace mezi ruským vojenským velením a jednotkami Wagnerovi

skupiny, protože ty plní u Bachmutu klíčovou roli, a na straně Ukrajiny, zda bude ukrajinské vojenské velení schopno zajistit materiální zásobování jednotek a průběžnou obměnu sil.

Zdali se v případě bojů u Bachmutu jedná, na jedné i druhé straně, o snahu vázat protivníkovi síly z hlediska přípravy další ofenzivy v jiných částech frontové linie, to ukáže až čas.

Určité informace hovoří o soustředění ruských sil východně o Charkova a v prostoru Svatove – Kremina, jižně od Bachmutu, na čáře Avdijivka – Marinka – Vuhledar, a pochopitelně posilování obranných pozic na levém břehu delty Dněpru, v oblasti Chersonu. V tuto chvíli je však více než pravděpodobné, že se z ruské strany nebude jednat o přípravu ofenzivy, nýbrž se jedná o snahu defenzivní činností posílit a udržet stávající frontovou linii a připravit se na dosažení celkové vojenské kontroly nad oblastí Doněck a Luhaňsk a zamezení postupu ukrajinských sil do prostoru jižně od Chersonu.

Pokud by se tento postup potvrdil, pak by se potvrdilo i to, čeho chce vlastně Kremelské vedení na Ukrajině dosáhnout. Znamenalo by to, že cílem speciální vojenské operace není dobytí většinového území Ukrajiny, ale to, že cílem operace je především obsazení Donbasu a jeho kontrola a dále pak zajištění pozemního přístupu na Krymský poloostrov a zajištění jeho bezpečnosti a obrany. A za této situace, tzn., že by Rusko přešlo do plánované defenzivy, by forma poziční války lépe vyhovovala straně ruské. Pokud by tedy Ukrajina měla naplnit cíl, deklarovaný prezidentem Zelenským, musela by Ukrajina převzít strategickou iniciativu, a nastavit dynamiku a tempo operce, kterému by ruská strana nemohla odolat. Ovšem v dané situaci Ukrajinská armáda potřebné schopnosti k této formě ofenzivní činnosti nemá v potřebné míře. A není to pouze o stavu techniky a výši munice, které se Ukrajině nedostávají.

2. Jaké jsou obecně trendy v posledních dnech na frontě, děje se někde něco zásadního? Co lze očekávat? Změní nějak rozložení sil dodávky nových zbraní Ukrajině (střely s dlouhým doletem)? Případně co by nyní potřebovala?

Z pohledu vojenské strategie a principů vedení operací platí určité zákonitosti, které platí i pro konflikt a Ukrajině. Pokud tedy chce Ukrajina vést úspěšnou ofenzivní činnost, musí vést v místě plánované ofenzivy úspěšnou leteckou kampaň a dostatečně intenzivní dělostřeleckou a raketovou přípravu s cílem ovládnout vzdušný prostor a připravit pozice pro následnou pozemní operaci. Pokud má tedy Ukrajina zasadit protivníkovi úder, který povede k jeho ústupu z doposud okupovaných území, tak Ukrajinská armáda musí mít především stíhací letouny a prostředky protivzdušné obrany a dále pak prostředky s dostatečnou manévrovací schopností a palebnou silou, tedy tanky, obrněná vozidla, samohybné houfnice, raketové komplety atd. To vše je tedy vojenský arzenál, který v tuto chvíli Ukrajina potřebuje a na který se zaměřují i dodávky ze západních zemí.

Na straně druhé, ať už bude počet dodané techniky jakýkoliv, nelze to bohužel automaticky považovat za změnu ve vývoji konfliktu ve prospěch Ukrajiny. Vedle dostupnosti zbraní a munice je rozhodujícím faktorem, který může zvrátit vývoj konfliktu, především schopnost velení operace naplánovat ofenzivu a poté i efektivně a koordinovaně zasadit jednotky s daným typem techniky ve vhodnou chvíli na patřičném místě. V drtivé většině významných konfliktů ve světě hrálo umění vojevůdců a jejich plánovací schopnosti rozhodující roli při dosažení konečného vítězství.

Pro ČTK zpracoval: plukovník gšt. v zál. Ing. Zdeněk Petráš, Ph.D.